

[Niels Helveg Petersen.]

regeringen foreslår, at der allerede i dag skal træffes principbeslutning om overgang til et storamt fra 1. april 1977. Her er regeringen uden for hovedstadsreformudvalgets grundige forarbejder, og her er regeringen på langt svagere grund i sit forslag. Man argumenterer med, at man med en sådan løsning vil opnå to ting. For det første at man vil få det parallelt med ordningen i det øvrige land, og for det andet at man vil få en mindre usikkerhed i kommunale og amtskommunale dispositioner i tiden frem til da. Disse argumenter finder jeg ikke særlig holdbare. Hvad det første angår med en ordning svarende til det øvrige land, så synes jeg, det klart gælder, når det drejer sig om den amtskommunale skatteudskrivning; dér skal jeg helt medgive, at det følger af hele systemet, at dér bliver ordningen tilsvarende. Derimod er det ikke tilsvarende og ikke parallelt, når man foreslår en særlig primærkommunal udligningsordning; noget sådant kendes ikke inden for noget amt i det øvrige land. Det er heller ikke parallelt, når man foreslår den særlige valgmetode, hvor man opstiller et system med kredse og tillægsmandater, som er helt ukendt i andre amter. Det er heller ikke parallelt, når man her foreslår en særlig regionplanlægning, som vi ikke kender i det øvrige land, jeg må måske nok sige desværre, for jeg så gerne, at mønsteret, som her er lagt i boligministerens lovforslag, i principperne kom til at gælde også for det øvrige land, men det får vi jo lejlighed til at vende tilbage til. Det gælder heller ikke med visse andre administrative principper, som skal lægges til grund.

Ministeren gør derudover nogle bemærkninger, som jeg finder er af stor interesse. Ministeren imødegår den indvending, at et storamt vil være så stort, at man ikke får opgaver løst lokalt, med nogle bemærkninger om, at der er lokale opgaver af lokal karakter, som kan lægges ud til lokal afgørelse. Disse bemærkninger er efter mit skøn utilladeligt svage i deres indhold. Jeg vil gerne citere, hvad ministeren selv har at sige om denne decentralisering inden for et stort område. I bemærkningerne siger ministeren:

„Den indvending, at en storamtskommune vil indebære en central forvaltning af samtlige de amtskommunale opgaver i

området med en deraf følgende opbygning af et overordentlig stort og uoverskueligt administrationsapparat, kan således imødekommes gennem en vis decentralisering af amtskommunens administrationsapparat og i nødvendigt omfang tillige af dens styrelsesfunktioner. Der er ikke noget til hinder for, at amtskommunens centrale administration begrænses til de funktioner, der nødvendigvis må være fælles — planlægning, udbygning, budget m. v. — mens den mere lokalt betonedede administration og de herfor nødvendige beslutninger delegeres til lokale udvalg under amtsrådet.“

Udtryk som „en vis decentralisering“ „nødvendigt omfang“, „der er ikke noget til hinder for“, er ikke nogen sikkerhed for, at nogen som helst ved noget om, hvad det er, vi styrer imod fra 1. april 1977 med en storamtsløsning. Jeg vil gerne komme med endnu et citat fra bemærkningerne, hvor der står:

„Dersom en decentralisering af den skitserede karakter ønskes gennemført, kræves der en nøje analyse af de administrative opgaver samt en grundig forberedelse og planlægning af en herpå rettet forvaltningsstruktur. Det fælles amtsråd, der vælges i 1974, vil tidsmæssigt have mulighed for at foretage sådanne undersøgelser, således at den styrelsesvedtægt, der skal gælde for amtskommunens etablering i 1977, eventuelt kan indeholde bestemmelser herom.“

Nu kunne man jo brodere videre på denne tanke om decentralisering. Det er der altså ikke meget grundlag for i ministerens bemærkninger, men én ting gør ministeren ganske klart, nemlig i Folketingstidende 1971-72 spalte 3262 i sin fremsættelsestale, hvor ministeren tager afstand fra, at der skulle være en særlig delegering og decentralisering til de enkelte kommuner. Jeg citerer:

„Hertil kommer, at en sådan speciel opgavefordeling unødigt vil gå på tværs af den for landet i øvrigt gældende opgavefordeling og vil kunne skabe præcedens for de øvrige amtskommuner.“

Jeg er enig med ministeren i dette synspunkt. Jeg er enig i, at det ikke nytter noget at blande hele opgavefordelingen for det øvrige land, diskussionen om kompeten-